

הקדמה

רק לנקודת האמת. ברוך אלהינו אשר טוב ויקום מהרה אמת מארץ תצמח עד יוכן בחסד גמלנו ונתן לנו תורת אמת. אלה וכאלה יוסף כסא דוד, וישב עליו באמת במהרה בימינו עמנו ויזכור חסדי אבות ויתן ליעקב אמת.

נמצא בין כתבי יד הוותיק והחסידי ירא אלהים מרבים ר' נחמן

מולטשינער זלה"ה תלמיד מובהק למורנו הרב הצדיק מוהרנ"ת

זצ"ל בעהמ"ח ספר ליקוטי הלכות הוה, שכתב מה ששמע פ"א מפיו הקדוש

בגדולת והירות טבילות מקוה וראיתי להדפיס הדבר פה. וזה לשונו:

הנה אמרתי לרשום בכתב אמת מה ששמעתי פ"א מפיו מורי הרב הצדיק מוהרנ"ת זצ"ל מגדולת והירות טבילות מקוה בכל יום תמיד כי עי"ו התקוה חזקה שיתתקן כל מה שערב על האדם, והמעשה כך היה. בשבת חנוכה שנת תר"ה לפ"ק שני שבועות קודם הסתלקותו יצא קול באשמורת בקר שבת קדש שנפלה התקרה (שקורין סטעליא) בהמרחץ וא"א לטבול בהמקוה לכבוד ש"ק. אך אח"כ כשהאיר היום נודע אשר לא כן הוא הדבר, כי נפלה באיזה זווית רחוק מהמקוה ויכולים לטבול בהמקוה. ואז הלך אדמו"ר מוהרנ"ת זצ"ל לטבול עצמו בהמקוה וכל אנשי העיר הלכו ג"כ לטבול בהמקוה לכבוד בקר ש"ק. ואז כשבא מהמקוה ואנחנו עמדנו לפניו והוא התחיל להכין עצמו לתפלת שחרית ואמר הברכות שקודם הקרבנות ואח"כ התחיל להודות לה' על אשר זכה לטבול עצמו במקוה והחיה עצמו בזה מאד מאד ואמר אשר כבר היה מוכן ללכת לטבול עצמו תחת הקרח (שקורין פאלאנקע) בהנהר ביג שיש שם בברסלב. כי אז בשנה הזאת כבר היה בשבת חנוכה קרירות גדולות מאד וכבר היה נקשר הנהר הגליל ומביתו להנהר ביג היה רחוק קצת ואעפ"כ אמר שכבר היה מוכן ללכת לטבול עצמו בנהר הגליל תחת הקרח ובתנועותיו הק' שעשה אז בהתלהבות גדול היה מראה איך שהיה רץ להנהר והיה מפשיט את בגדיו בנוריות עצום והיה מדלג לתוך הפאלאנקע ונתן שבת והודאה להשי"ת על אשר לא הוצרך לכל זה והיה באפשרי לו לכלל אנשי העיר לטבול עצמו במקוה לכבוד בקר ש"ק ודיבר אז כמה דיבורים מהחיות ומהמשיבות נפש שיש לו מטבילות המקוה עד מאד ואז אמר מי שיהי חזק בטבילות מקוה בכל יום תמיד בודאי יתתקן הכל יהי איך שיהי. ואמר הנה תיבת מקוה יש לה שני פירושיו. (א) לשון תקוה כמ"ש מקוה ישראל ה' (ירמיה י"ז). (ב) לשון מקוה מים. ואמר שני הפירושים הם אחד. כי אך ורק כשנוהרים בטבילות מקוה מים עי"ו יש תקוה שיתתקן כל מה שערב על האדם. ואח"כ ענה ואמר עוד הביטו וראו הלא כשנודע לעזרא הסופר שנכשלו ישראל בנשים נכריות וצעק מרה על זאת כמ"ש בושתי וגם נכלמתי להרים פני אליך (עזרא ט') ואח"כ בקפיטל יוד כמ"ב ויען שכנייה בן יחיאל ואנחנו מעלנו וכו' ועתה יש מקוה לישראל ופירושו יש תקוה שיתתקן הדבר ואמר זאת כלשון מקוה דייקא כי אך ורק כשנוהרים בטבילות מקוה אז יש תקוה שיתתקן הכל אכ"י:

ליקוטי הלכות

הלכות השכמת הבוקר

הלכה א' (ב) 10160
176

יתגבר כארי לעמוד בבוקר לעבודת בוראו

שיהא הוא מעורר השחר. הג"ה. שו"ת

ה' יגדלי תמיד זה כלל גדול בתורה וכו':

(א) כ"י איתא בדברי רבינו ז"ל (בסי' רפ"ב)

שכשארם מחליל לחפש עצמו ורואה

שהוא רחוק מאד מהשי"ת. והוא מלא חטאים

ופגמים הרבה. ונדמה לו שהוא רחוק מטוב איז

הוא צריך לחפש ולבקש ולמצוא בעצמו איזה

טוב איך אפשר שלא עשה איזה טוב מימיו. ואף

שהוא רואה שגם מעט הטוב שעשה הוא מלא

פגמים. כי מעורב בפסולת הרבה. אעפ"כ אי

אפשר שאין בו איזה נקודה טובה עכ"פ. וכן

יחפש וימצא בעצמו עוד איזה טוב. ואף שזה

הטוב ג"כ מעורב בפסולת הרבה. אעפ"כ עכ"פ

יש בו איזה נקודה טובה. וכן יחפש וימצא

בעצמו עוד איזה נקודות טובות. ועי"ו שדן א"ע

לכף זכות ומוצא בעצמו נקודות טובות עדיין.

אע"פ שעשה מה שעשה ופגם מה שפגם. עי"ו

הוא יוצא באמת מכף חובה ונכנס בכף זכות

באמת ועי"ו יכול לזכות לתשובה. וזה בחי' (ההלים

ל"ז) ועוד מעט ואין רשע וכו'. עי"ו אותו העוד

מעט ששם אינו רשע עי"ו והתבוננת וכו' ע"ש.

ועי"ו יכול לשמח א"ע. ואזי יכול להתפלל וזה

בחי' (שם קמ"ו) אומרה לאלקי בעודי. עי"ו העוד

מעט שמוצא בעצמו עי"ו יכול לזמר ולהודות לה'

ועי"ו נעשין נגונים. כי הנגונים נעשין עי

שמבררין רוח טובה מן רוח נכאה וכו'. וזהו

אומרה דייקא בחי' נגונים וכו'. וכן צריכין

לדון את אחרים לכף זכות אפי' רשע גמור

צריכין לחפש ולמצוא בו איזה נקודה טובה

אורח חיים

וכו' וכו'. ע"ש. ומי שיכול זאת למצוא נקודה

טובה אפילו בבושתי ישראל הוא יכול להיות

חזן ולהתפלל לפני העמוד וכו' ע"ש. ודע שכ"א

מצדיקי הדור בונה משכן שמשם מקבלים תינוקות

של בית רבן הבל פיהם שאין בו חטא בשביל

זה הם מתחילין מן יקרא וכו' ע"ש. וזה הצדיק

שיכול ללקט כל הטוב שנמצא בכ"א. הוא יודע

כל הבחינות שיש בענין זה של המשכנות הנ"ל

שבנין הצדיקים שמשם מקבלין התינוקות הבל

פיהם שאין בו חטא וכו' וכו' ע"ש כל זה היטב:

(ב) ר"ה בחי' התעוררת השנה. כי כשאדם

רואה שרחוק מהשי"ת וכו' זה בחי'

שינה שהיא א' מס' במיתה וכשמחפש ומבקש

ומוצא בעצמו איזה נקודה טובה עדיין ומחי'

ומשמח את עצמו ומעורר את עצמו לעבודת

השי"ת עי"ו. זה בחי' התעוררת השנה. וזה בחי'

(תהלים ב') ה' מה רבו צרי רבים וכו'. היינו

הצרים של הנפש שהם החטאים והפגמים של כל

אחד שזה עיקר צרות האדם וכשהם מתגברים

על האדם ח"ו אזי הם רוצים להתפיל אותו

לגמרי ח"ו כאלו אין לו עוד שום תקוה ח"ו. וזהו

(שם) רבים אומרים לנפשי אין ישועתה לו

באלקים סלה. ואזי הוא בבחי' שינה כנ"ל וזהו

(שם) אני שכנתי ואישנתי. כי זה בחי' שינה

כנ"ל. אבל באמת האדם אסור לייאש עצמו.

וצריך להתגבר לעורר משינתו ע"י המעט טוב

שמוצא בעצמו עדיין כנ"ל וזהו (שם) הקיצותי

כי ה' יסמכני שאני מתגבר ומתעורר משינתי כי

איני מייאש עצמי עדיין כי ה' יסמכני. כי

הנקודה טובה שאדם מוצא בעצמו זה בחי'

אלקות כביכול. כי כל הטוב מאתו ית' כי אורייתא

וישראל וקוב"ה כולא חד נמצא כשיש בישראל

איזה נקודה טובה. דהיינו איזה מצוה או דבר

טוב. זה הטוב הוא אחדות גמור עמו ית' כי

(תהלים קמ"ה) טוב ה' לכל, וכמ"ש (שם ל"ג)

טעמו וראו כי טוב ה' כי כל הטוב שנמצא בכל

מקום שהוא הוא הכל ממנו ית'. וזהו (שם ב')

נ"ה יסמכני. היינו הנקודה טובה שאני מוצא בעצמי שהוא בחי' אלקות בחי' טוב ה' לכל. זה הוא סומך אותי ומקיץ אותי מהשינה ואזי (שם ב') לא אירא מרובות עם אשר סביב שתי שלי כי טוב איני מתיירא מהם אעפ"י שהם כמה רבבות פגמים וחטאים שעומדים עלי להפילני ח"ו. כי מאחר שאני מוצא בעצמי עוד איוה נקודה טובה עיי' אני מתעורר מהשינה. ועיי' אני נכנס באמת לכף זכות ועיי' אוכה לתשובה וכו' כנ"ל. כי כל הרע נדחה מפני מעט הטוב שמוצא בעצמו ומחי' ומרים את עצמו בזה. כי מעט מן האור דוחה הרבה מן החשך כידוע. וזהו בחי' (שם קל"ט) הקיצות ועודי עמך עיי' העוד מעט וכו' שלי דהיינו הנקודה טובה כנ"ל בחי' אומרה לאלקי בעודי כנ"ל. וזהו יעודי עמך היינו העוד מעט שלי שהוא עדיין עמך כנ"ל עיי' קיצותי כי זה בחי' התעוררות השינה כנ"ל. וזה בחי' עורה כבודי עורה הנבל וכו' ואעיר שחר. היינו שצריך האדם להתעורר את עצמו משינתו ומנפילתו. ועיי' מה יתעורר את עצמו עיי' הנקודות טובות שמוצא בעצמו עדיין וזהו אעירה שחר כי הנקודה טובה היא בבחי' שחר בבחי' (שם א') שחורה אני ונאווה בנות ירושלים כי מחמת שזאת הנקודה מעורבת בפסולת הרבה ובפגמים הרבה שפגם זה ואדם עיי' נדמה שהיא שחורה כי מונחת בקדרות ובשחרות ח"ו אצל. אבל כשדן איצ' לכף זכות ומעורר ומוצא בעצמו הנקודה טובה כנ"ל אזי היא אומרת שחורה אני ונאווה אל תראוני שאני שחרחרות וכו' כי אין השחרות משלי וכו' כשפרש"י שם. כי הנקודה טובה בעצמי שיש אצל האדם אפי' אצל פושעי ישראל היא נאווה ויפה מאד. רק שהשחרות חופה עליה. אבל כשמעוררין אותה היא אומרת שחורה אני ונאווה. אל תראוני שאני שחרחרות כי מצד עצמי אני נאווה עד מאד. וזה בחי' משאול' (מדרש שה"ש א') שחורה אני במעשה העגל ונאווה אני במעשה

עון

עון ופשע וכו'. כי עיי' נכנס באמת לכף זכות וכו' כנ"ל:
(ד) ואזי כשנתרצה השי' למשה עיי' שמצא טוב בכל ישראל אפילו אחר מעשה העגל כנ"ל. כי משה הי' כולו טוב בבחי' (שמות ב') ותרא אותו כי טוב הוא. ועיי' הי' לו כח תמיד למצוא הטוב בכל אחד אפי' בהפושעי ישראל כנ"ל. ועיי' נתרצה השי' כנ"ל. ואזי צוה להם על מלאכת המשכן שביא כ"א נדבה לבו למלאכת המשכן. כי הי' מעורר הטוב שבכל אחד. וכל אחד כפי הטוב שהי' לו הביא נדבת לבו הטוב למלאכת המשכן. כי המשכן נבנה מכל הטוב שנתברר מכל אחד מישראל שזהו בחי' (שמות כ"ה) זהב וכסף. ונחשת ותכלת וארגמן ותולעת שני וכו' שהביא כ"א ואחד כפי הנקודה טובה שלו כי זהב וכסף נגזרת ותכלת וכו' הם בחי' הגוונים עילאין שהם בחי' הטוב שיש בכל אחד מישראל מגוונים סגיאין היינו הנקודות טובות שיש בכ"א מישראל שהם כלולים מגוונים סגיאין. כי יש בכ"א מישראל נקודה טובה אפי' בהפחותי' שבהם מה שאין בחבירו כמבואר במ"א (ל"ד ח"א) והשי"ת מתפאר בהם כנ"ל. וזה בחי' הגוונים שהיו בביהמ"ק והמשכן בחי' זהב וכסף וכו'. שהביא כ"א מנדבת לבו הטוב. כי שם היו כלולים כל הנקודות טובות שהם בחי' גוונים עילאין שיש בכל אחד מישראל ועיי' אחר מעשה העגל שאז הוצרך משה לחפש ולמצוא הנקודות טובות שיש בכ"א מישראל כנ"ל. עיי' או דייקא נצטוו על מלאכת המשכן. כי המשכן נבנה מזה מנקודות טובות הנ"ל כנ"ל. וזהו שחורה אני במעשה העגל ונאווה אני במלאכת המשכן היינו בנקודות טובות שאני מוצא בעצמי שהם בחי' מלאכת המשכן כנ"ל. וכן מובן בדברי רבינו הגי' שעי' הטוב שמוצאין בכ"א מישראל עיי' נבנה המשכן ועיי' זה שיכול למצוא כל הטוב שיש בישראל שהוא בחי' חזן כנ"ל הוא יודע

השכמת

שרעפי בקרבי תחומיך ישעשעו נפשי היינו כשרוב מחשבות מבלבלין אותי ורוצין להפיל אותי ח"ו ע"י ריבוי הפגמים וכו'. אוי תחומיך ישעשעו נפשי דהיינו מה שהש"ת מנחם אותו במה שעזר לו למצא איהו נקודה טובה בעצמו. וזהו נחמחו וכוה משעשע נפשו וכו' כנ"ל.
(ו) **נמצא** שעיקר בחי' התעוררות השנינה הוא ע"י הנקודות טובות שמוצאין בעצמו אפי' כשהוא ח"ו במדרגה התחתונה מאד וכו' כנ"ל. ועי' נעשין נגונים וכו'. כנ"ל. כי בלידה שהוא זמן השנינה. אוי השכינה מבררת בירורים כידוע וזה מרמו על הג"ע שכשמתגבר בחי' השנינה על האדם אוי צריך לבקש ולחפש למצוא בעצמו נקודות טובות ועי' יתעורר משינתו כנ"ל וזה בחי' (שם עי') אוכרד נגינתי בלילה עם לבני אשיחה ויחפש רוחי. שבלילה וחשך בחי' שנינה אז עם לבני אשיחה ויחפש רוחי. שאני מחפש ומבקש הרוח טובה בחי' נקודה טובה. ועי' נעשין נגונים כנ"ל בחי' אוכרד נגינתי בלילה וכו'. ועי' שמחגבר להתעורר משינתו ע"י הנקודות טובות שמוצא בעצמו כנ"ל. עי' עיקר תיקון התפלה. כי עיקר התפלה הוא רק כשזוכה למצוא בעצמו הנקודות טובות. בבחי' אזמרה לאלהי בעודי כנ"ל. וזהו בחי' סדר התפלה שבתחלה אומרים קרבנות וקטרת שהם בחי' בירורים שמוצאין ומבררין נקודות טובות אפי' מבחי' בהמיות מתכלית העשיה כידוע. כי זה עיקר בחי' הקרבן להעלות מבהמה לאדם. וזה בחי' קטרת שהיו בהם חלבנה דהיינו שמבררין ומוצאין הטוב אפילו בפושעי ישראל בבחי' חלבנה. וכמו שלמדו ר"ל מזה (כריתות ו' ע"ב) כל תפלה שאין בה מתפלת פושעי ישראל אינה תפלה. כי עיקר התפלה בבחי' קטרת ע"י שמבררין ומוצאין נקודות טובות אפילו בפושעי

ישראל בבחי' חלבנה כנ"ל. וזה בחי' י"א סמני הקטרת היינו יו"ד סמנים חוץ חלבנה. זה בחי' עשרה מיני זמרה שהם נעשין ע"י שמבררין ומוצאין הטוב בפושעי ישראל בבחי' חלבנה כנ"ל.
(ו) **וכשאנו** אומרים פ' הקרבנות כאלו הקרבנות כשרז"ל כל העוסק בחורת עולה כאלו הקריב עולה וכו'. כי עיקר תיקון הקרבנות הוא בבחי' הדיבור להעלות מדומם צומח חי למדבר. כי הנקודות טובות כשעולין ממקום שעולין ממדרגות התחתונות העיקר הוא שיעלו לבחי' דיבור כי מתחלה כשאין נחבד וניכר הטוב מחמת הרע שחופה עליו. אוי הוא בבחי' אלם שאין לו דיבור בבחי' (תהלים פ"ט) נאלמתי דומי' החשיתי מטוב וכו'. וכשמגלין את הטוב כנ"ל אוי עיקר התגלות הטוב ועלייתו הוא בחי' הדיבור וזה בחי' (שה"ש ב') יונתי בחגוי הסלע בסתר המדרגה זה בחי' הנקודה טובה שהיא בחי' יונה תמה שתמימה עם בן זוגה ואינה מנחת אותו לעולם וכו'. כשאור"ל (פירוש שה"ש ד') כי הנקודה טובה שיש בכ"א אפי' בהפחות שבפחותים היא רבוקה תמיד עם השי"ת לעולם בכל מקום שהיא וכשהיא נופלת ח"ו בעמקי הקליפות המקיפין אותה מכל צד בבחי' יונתי בחגוי הסלע בסתר המדרגה בחכלית ההסחרה. אוי השי"ת אומר לה (שם) הראיני את מראיך השמיעני את קולך כי קולך ערב ומראך נאות. כי אעפ"י שאתה בסתר המדרגה אעפ"י אתה בעצמך נאות מאוד בבחי' שחורה אני ונאווה כנ"ל וע"כ תגלה אה עצמך וחראה את מראיך. כי עדיין אתה נאה כי הנקודה טובה נאווה תמיד וע"כ הראיני את מראיך השמיעני את קולך היינו שתגלה ותמצא מראות יופי הנקודה טובה. ועי' השמיעני את קולך. כי עי' זוכין לדיבור. כי אז יכוזין לדבר להורות ולהלל

ולהלל להשי"ת. כי מקודם לא היה יכול לדבר כלל כנ"ל. וזהו בחי' (שם ח') היושב בנגים חבדים מקשיבים לקולך השמיעני. ופירשי' היושב בנגים בין האומות וכו'. היינו בחי' הנקודות טובות שהם יושבים ומונחים בין האומות שהם התאוות רעות ופגמים וכו' שהם בחי' או"ה כמובא במ"א. (פי' לו ח"א) והשי"ת מתאוה לקולם. וזהו חברים מקשיבים לקולך השמיעני. כי השי"ת מתאוה שיהגלו הנקודות טובות וישמיעו את קולם בומר והלל להשי"ת כנ"ל וזה בחי' הקרבן שמעלין הנקודות טובות לבחי' מדבר כנ"ל. וע"כ העוסק בתורת עולה כאלו הקריב וכו'. כי עיקר תיקון הקרבן הוא בבחי' הדיבור כנ"ל.
(ח) **וזה** בחי' (מגילה ג') כהנים בעבודתם ולוים ברוכנם וישראל במעמדם. כי עיקר תיקון הקרבן שהוא למצוא ולברר הנקודה טובה מתוך הפסולת מבחי' ההכמיות הוא ע"י הכהן איש החסד. כי ע"י שמתה כלפי חסד ודן לכף זכות עי' מוצאין נקודות טובות בכל מדרגות התחתונות שזהו בחי' הקרבנות כנ"ל וע"כ כל תיקוני הקרבן נעשין ע"י הכהן איש החסד שהוא בחי' אברהם כ"ש (תהלים ק"י) אתה כהן לעולם וכנ"ל. ועי' נעשין נגונים כנ"ל. וזה בחי' לוים ברוכנם שהיו מנצחין בשיר על הדוכן בשעת הקרבת הקרבן. כי ע"י בחי' הקרבן הנעשה ע"י הכהן איש החסד שזהו בחי' שמבררין ומוצאין טוב ע"י שמטין כלפי חסד. עי' נעשין נגונים כנ"ל. וישראל במעמדם שהיו עוסקין בתורה. זה בחי' הדיבור שעייז היו מעלים הטוב להדיבור שזה עיקר עלייתו כנ"ל. וע"כ היו אנשי המעמד קורין כפ' בראשית (תענית כ"ו) ובפי' האוינו כי מעשה בראשית עיקרו ע"י בירור הטוב בבחי' ובטובו מחדש בכל יום תמיד מעשה בראשית וזה בחי' כי טוב הנאמר בכל ששח ימי בראשית כי קודם תיקון מעשה בראשית נאמר (כראשית א') והארץ היתה תהו ובהו וחושך זה בחי' התגברות הרע

(א) עיין שיע' אומ"ס תרי"ט ובפירושה שם ב' במנחות ק"י איתא חזאת ועיין ספ"ר פ' צו שם איתא עולה

ליקוטי הלכות השכמת הבוקר א' אורח חיים נ

ולתלל להשי"ת. כי מקודם לא היה יכול לדבר כלל כנ"ל. וזהו בחי' (שם ח.) היושבת בגנים חברים מקשיבים לקולך השמיעני. ופירש"י היושבת בגנים בין האומות וכו' היינו בחי' הנקודות טובות שהם יושבים ומונחים בין האומות שהם התאוות רעות ופגמים וכו' שהם בחי' אר"ה כמובא במ"א. (סי' לו ח"א) והשי"ת מתאוה לקולם. וזהו חברים מקשיבים לקולך השמיעני. כי השי"ת מתאוה שיתגלו הנקודות טובות וישמיעו את קולם בזמן והלל להשי"ת כנ"ל וזה בחי' הקרבן שמעלין הנקודות טובות לבחי' מדבר כנ"ל. וע"כ העוסק בחזרת עולה כאילו הקריב וכו'. כי עיקר תיקון הקרבן הוא בבחי' הדיבור כנ"ל :

(ח) וזה בחי' (מגילה ג') כהנים בעבודתם ולוים בדוכנם וישראל במעמדם. כי עיקר תיקון הקרבן שהוא למצוא ולברר הנקודה טובה מתוך הפסולת מבחי' הכהמיות הוא ע"י הכהן איש החסד. כי ע"י שמטה כלפי חסד ודן לכף זכות ע"י מוצאין נקודות טובות בכל מדריגות התחתונות שזהו בחי' הקרבנות כנ"ל וע"כ כל תיקוני הקרבן נעשין ע"י הכהן איש החסד שהוא בחי' אברהם כ"ש (תהלים ק"י) אתה כהן לעולם וכנ"ל. וע"י נעשין גגונים כנ"ל. וזה בחי' לויים בדוכנם שהיו מנצחין בשיר על הדוכן בשעת הקרבת הקרבן. כי ע"י בחי' הקרבן הנעשה ע"י הכהן איש החסד שזהו בחי' שמכריזין ומוציאין טוב ע"י שמטין כלפי חסד. ע"י נעשין ניגונים כנ"ל. וישראל במעמדן שהיו עוסקין בחזרה. זה בחי' הדיבור שע"י היו מעלים הטוב להדיבור שזה עיקר עלייתו כנ"ל. וע"כ היו אנשי המעמד קורין ב' בראשית (תענית כ"ו) ובפ' האזינו כי מעשה בראשית עיקרו ע"י בירור הטוב בבחי' ובטובו מחדש בכל יום תמיד מעשה בראשית וזה בחי' כי טוב הנאמר בכל ששת ימי בראשית כי קודם תיקון מעשה בראשית נאמר (בראשית א.) והארץ היתה תהו ובוהו וחושך זה בחי' התגברות הרע

שחופה על הטוב. והתיקון הי' ע"י בחי' (שם) ורוח אלהים מרחפת דא רוחו של משיח שהוא בחי' הטוב כי כל הנקודות טובות שמוציאין בכ"א מישראל זה בחי' התנוצצות משיח כי עיקר הטוב הוא משיח בחי' משה בבחי' (רוח ג') והיה בכזק אס יגאלך טוב יגאל. וע"י בחי' רוח אלהים רוח טובה בחי' רוחו של משיח ע"י עיקר קיום ובנין העולם. וע"י על ידי הנקודות טובות שמוציאין מחוך תהו ובוהו וחושך ע"י (בראשית א') ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור וכו'. ואוי (שם) ויברל אלהים בין האור והחושך וכו'. כי ע"י הנקודה טובה נכנס באמת לכף זכות ואזי נתגלה האור ונכדל ונפרש החשך מן האור הרע מן הטוב וכו'. וכנ"ל. נמצא שעיקר מעשה בראשית ע"י שמוציאין ומכריזין הנקודה טובה כנ"ל. וזה בחי' (עין בהקדמת דהתיקונים) ציורא דמשכנא כציורא דעובדא דבראשית. כי המשכן הוא ג"כ מבחי' הטוב שנתברר וכו'. כנ"ל. וע"כ היו עוסקים אנשי המעמד שהיו עומדין על הקרבנות כמעשה בראשית. כי הקרבן הוא בבחי' מעשה בראשית שהוא בחי' בירור הטוב וכו' כנ"ל. וע"כ היה הקרבן נעשה במשכן או בבהמ"ק. כי המשכן והבהמ"ק הם ג"כ נכנים ע"י בירור הטוב וכו' כנ"ל. וזה בחינת (דברים ג') ההר הטוב הזה הנאמר בבהמ"ק. וזה בחי' פ' האזינו שהיו קורין אנשי המעמד. כי פ' האזינו היא השירה שהבטיח משה רבינו שע"י השירה הזאת לא תשכח התורה כ"ש (שם ל"א) וענתה השירה הזאת וכו'. שאפי' בתכלית ההסתרה בחי' (שם) ואנכי אסתר אסתר תהי' השירה לעד. כי השירה מרמזת שאפי' אם ישראל רחוקים מאד מהשי"ת בתכלית ההסתרה אעפ"כ הם קרובים אליו ית' כי עדיין נמצאים בהם אפי' בהתחתונים נקודות טובות וכנ"ל. וזה בחי' (שם ל"ב) כי חלק ה' עמו יעקב וכו'. ימצאנו בארץ מדבר שאפי' בארץ מדבר ובתהו מוצאין חלק ה' עמו. היינו בחי' נקודות טובות שהם בחי' חלק ה' עמו וכו'. וע"כ